

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 536/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Ivetou Balalovou, advokátkou, Ružová dolina 10, Bratislava, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 63Cb/77/2004 z 23. júna 2022, rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/98/2022-2550 z 15. augusta 2023 a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/7/2004 z 29. mája 2025 a o návrhu na odklad vykonateľnosti výrokov 4, 5 a 6 rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 63Cb/77/2004 z 23. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Napadnuté rozhodnutia navrhuje zrušiť, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, žiada priznať finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania. Zároveň žiada o odklad vykonateľnosti výrokov 4, 5 a 6 rozsudku okresného súdu sp. zn. 63Cb/77/2004 z 23. júna 2022, ktorými bol zaviazaný na úhradu trov svedočného, znalečného a trov štátu.

2. Z ústavnej sťažnosti a kópií napadnutých rozhodnutí vyplýva nasledujúci stav veci:

2.1. Sťažovateľ mal procesné postavenie žalobcu v konaní vedenom pred okresným súdom pod sp. zn. 63Cb/77/2004. Žalobou uplatnené peňažné nároky odôvodnil tým, že žalovaný s ním neplatne ukončil nájomnú zmluvu výpoveďou nehnuteľností (rekreačné zariadenie Polygraf Repište), v dôsledku čoho mu vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia (zhodnotenie nehnuteľností), nárok na náhradu majetkovej škody (inventáru) a ušlého zisku. Sťažovateľ v priebehu konania menil, modifikoval svoj návrh, preto súd prvej inštancie napokon rozhodoval o návrhu na zaplatenie 228 107,94 eur v súhrne s príslušenstvom. Súd považoval za preukázané, že sťažovateľ bol nájomcom nehnuteľností vo vlastníctve žalovaného, dostal sa do omeškania s platením nájomného, preto sťažovateľovi písomne vypovedal nájomnú zmluvu 31. augusta 2001. Sťažovateľ napriek absencii písomnej zmluvy o povolení rekonštrukcie nehnuteľností na základe ústnej dohody investoval do nehnuteľností s tým, že tieto vložené náklady sa budú započítavať na nájomnom, pričom po rekonštrukcii malo dôjsť k odkúpeniu nehnuteľností. Žalovaný mal aj napriek tejto ústnej dohode viackrát požadovať a urgovať sťažovateľa, aby predložil dokumenty preukazujúce investície a platil dohodnutý nájom. V priebehu výpovednej lehoty mal zaslať sťažovateľovi odstúpenie od nájomnej zmluvy z 11. septembra 2001. Pri preberaní nehnuteľností vykonanom 17. septembra 2001 bol vykonaný súpis zariadenia nehnuteľností. Žalovaný následne dal nehnuteľnosti do nájmu tretej osobe a odpredal ich jej. Súd prvej inštancie konštatoval, že sťažovateľ sa v nájomnej zmluve zaviazal platiť nájomné, ktoré neplatil, preto výpoveď z nájmu považoval za platný právny úkon. Pokiaľ išlo o odstúpenie od zmluvy, nepovažoval za preukázané, že predmetnú zásielku sťažovateľ prevzal, preto ho považoval za neplatné, hoci neskôr v konaní žalovaný (v rozpore so zásadou koncentrácie) preukázal, že zásielka sa mala dostať do dispozičnej sféry sťažovateľa. Vzhľadom na uvedené zistenia konštatoval, že sťažovateľ bol počas plynutia výpovednej lehoty v rozpore so zákonom nútený žalovaným odovzdať nehnuteľnosti, v dôsledku čoho mu vznikla škoda, a to aj vo forme ušlého zisku. Pokiaľ ide o rozsah škody na inventári, bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v zhodnotení nehnuteľnosti a rozsahu ušlého zisku, bolo potrebné vykonať znalecké dokazovanie. Stranami predložené znalecké posudky boli diametrálne rozdielne, preto bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie znaleckým ústavom. Vzhľadom na rozdielny prístup znalcov pri hodnotení rozsahu škody najmä pri výpočte bezdôvodného obohatenia v dôsledku zhodnotenia nehnuteľností rekonštrukciou okresný súd uskutočnil výsluch znalcov a vyžiadal si aj stanovisko Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) týkajúce sa použitej metodiky výpočtu. Vychádzajúc z výsledkov dokazovania, ustálil rozsah nárokov podľa znaleckého posudku znaleckého ústavu, ktorý v okolnostiach veci považoval za adekvátne, preto výrokom rozsudku čiastočne žalobe vyhovel (v časti istiny 103 627,67 eur s tam identifikovaným príslušenstvom), v časti 23 670, 31 eur s príslušenstvom konanie o zaplatenie istiny zastavil a vo zvyšku žalobu zamietol. Výrokmi 4 až 7 rozhodol o svedočnom, znalečnom a trovách štátu, pričom posledným výrokom rozhodol o nároku na náhradu trov konania tak, že žiadnej zo strán náhradu trov nepriznal.

2.2. Na základe odvolaní podaných oboma stranami krajský súd napadnutým rozsudkom (s výnimkou výroku o zastavení konania v časti o zaplatenie 23 670,31 eur s prísl.) potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Druhým výrokom žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. K výhradám sťažovateľa proti rozsudku súdu prvej inštancie konštatoval, že sú nedôvodné a s každou námietkou sa v odôvodnení svojho rozsudku osobitne vysporiadal. Osobitne sa vysporiadal s námietkami proti posudku Ústavu súdneho znactva Slovenská technická

univerzita v Bratislave, ktorý postupoval v súlade so stanoviskom MS SR 45685/201/153 z 29. mája 2017. K údajnej neplatnosti výpovede z nájmu krajský súd konštatoval, že sťažovateľ ju začal rozporovať tesne pred rozhodnutím vo veci a následne ju namietal v odvolaní, prostriedok procesného útoku a obrany teda uplatnil oneskorene (bod 246). Pokiaľ išlo o námietku postupu žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, krajský súd považoval – pri neplatení nájomného – ukončenie nájmu a uzatvorenie novej nájomnej zmluvy s následným odpredajom za legitímne riešenie situácie a realizáciu pôvodného úmyslu žalovaného. Zároveň sťažovateľ neunesol dôkazné bremeno o jeho tvrdení, že nemusí platiť nájomné na základe ústnej dohody so žalovaným. Vypovedanie z nájmu pri preukázateľnom neplatení nájomného nepredstavuje šikanóznny výkon práva (body 300, 304).

2.3. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľ podal dovolanie, ktoré prípustnosť založil na tvrdení existencii dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), argumentujúc tým, že na svoje argumenty nedostal dostatočné odpovede a argumenty odvolacieho súdu sú v priamom rozpore s výsledkami vykonaného znaleckého dokazovania. Zároveň namietal aj nevykonanie, dôkazov, týkajúcich sa podstatných skutočností, keď súdy boli povinné posúdiť absolútnu neplatnosť právnych úkonov *ex officio*. Ďalšou námietkou bola namietaná nesprávnosť znaleckého posudku vypracovaného v rozpore so zákonom, na základe stanoviska MS SR, ktoré údajne kolidovalo s vyhláškou. Vo vzťahu k nároku priznanému ako ušlý zisky namietal aj absolútnu neplatnosť výpovede, ktorá bola podľa jeho názoru v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore s § 679 ods. 3 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti tvrdil aj to, že neboli splnené podmienky výpovede, keďže bol údajne dohodnutý odklad splátok nájomného, preto sa nemohol dostať do omeškania. V neposlednom rade namietal aj rozhodnutie o trovách konania, keď tvrdil, že mal úspech v konaní v rozsahu 100 %, pretože mu boli priznané všetky základy nárokov, ktorých výška závisela od znaleckého dokazovania. Namietal aj nesprávne právne posúdenie platnosti výpovede z nájmu, zániku nájmu a námietky premlčania, pričom nešpecifikoval tento dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP.

2.4. Najvyšší súd sa v relevantnej časti odôvodnenia osobitne zaoberal každou z námietok sťažovateľa, keď s poukazom na príslušné časti odôvodnenia rozhodnutí nižších súdov konštatoval, že námietky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozsudku sú nedôvodné, súdy sa riadne a v súvislostiach vysporiadali s každou námietkou sťažovateľa, vychádzali zo skutočností podstatných pre prijaté závery, pričom zároveň sťažovateľovi vysvetlil, že v rámci dovolania nie je možné prehodnocovať nižšími inštanciami zistený skutkový stav veci. Platnosťou výpovede sa okresný súd aj krajský súd podrobne zaoberali. Najvyšší súd v súvislosti s namietanou nesprávnosťou a nezákonnosťou znaleckého posudku konštatoval, že nie je dôvodná (body 68 až 78 napadnutého uznesenia). Námietkou sťažovateľa týkajúcou sa rozhodnutia o trovách konania sa zaoberal v bodoch 99 až 112 svojho rozhodnutia. Podrobne vyhodnotil aktivitu a návrhy sťažovateľa a konštatoval, že súdy nižších inštancií správne dospeli k záveru o pomernom úspechu sťažovateľa v rozsahu 50 % vo veci, čomu zodpovedali aj príslušné výroky o trovách konania, svedočného, znaleckého, trov štátu a náhrady trov konania. Pri uplatnenom dovolacom dôvode nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 CSP najvyšší súd konštatoval, že obsah dovolania v tejto časti nezodpovedal kritériám uvedeným v § 432 ods. 1 a 2 CSP, a preto dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol. Vychádzajúc z odmietnutia dovolania sťažovateľa, najvyšší súd

dospel k záveru o neopodstatnenosti návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku podľa 444 ods. 1 CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ považuje závery súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu za arbitrárne, nedostatočné a vecne nesprávne. Svojím obsahom ide o totožnú argumentáciu, ktorú uplatnil už v priebehu konania pred všeobecnými súdmi, najmä v rámci svojho dovolania. Aj vo vzťahu k dovolaciemu súdu zotrval na svojom právnom posúdení veci, z čoho vyvodzoval porušenie svojich označených práv nedostatočným a arbitrárnym prístupom dovolacieho súdu pri posúdení jeho výhrad a námietok vznesených v dovolaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou prerokovania ústavnej sťažnosti je posúdenie, či všeobecné súdy dali dostatočné a ústavne konformné odpovede na relevantné otázky súvisiace s predmetom sporu, ako aj tam uplatnenú argumentáciu.

III.1. K porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu a odvolacieho súdu:

5. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol sťažovateľ oprávnený podať odvolanie a proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie, čo aj využil. Odvolanie a dovolanie predstavovalo účinný prostriedok, prostredníctvom ktorého krajský súd a najvyšší súd poskytoval ochranu právam zaručeným ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta v ústavnej sťažnosti. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy *in fine*) ústavnému súdu neumožňuje samostatne posudzovať ústavnú udržateľnosť rozhodnutí nižších súdov.

6. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.2. K porušeniu označených práv napadnutým uznesením najvyššieho súdu:

7. Ako už bolo konštatované, argumentácia sťažovateľa proti najvyššiemu súdu je v podstatných námietkach identická s dovolacou argumentáciou, na ktorú dovolací súd poskytol relevantné odpovede. Ústavný súd, vychádzajúc z obsahu odôvodnení rozhodnutí vo veci konajúcich súdov, považuje riešenie sporu za ústavne akceptovateľné, pričom považuje odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov za dostatočné, argumentačne konzistentné a rešpektujúce na vec dopadajúcu právnu úpravu v kontexte rozhodných skutočností.

8. Pokiaľ ide o vyhodnotenie dôvodnosti (ako jedného z predpokladov prípustnosti) dovolania sťažovateľa podľa § 420 písm. f) CSP, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (v rozsahu 127 strán) v spojení s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie

(v rozsahu 76 strán) poskytlo sťažovateľovi dostatočné a ústavne konformné odpovede na všetky námietky súvisiace s predmetom sporu. Preto ústavný súd s poukazom na rozsiahle a precízne odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že dovolací súd dospel k ústavne udržateľnému záveru o neexistencii tohto dôvodu prípustnosti dovolania. V tejto súvislosti dodáva, že nesúhlas sťažovateľa s ustálením skutkového stavu a jeho právnym posúdením sám osebe nie je spôsobilý založiť porušenie ním označených práv.

9. Rovnako záver najvyššieho súdu, že sťažovateľ vôbec nevymedzil právne otázky pre posúdenie uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP, keď ich formuloval ako údaje nesprávne závery súdov nižších inštancií, sú taktiež ústavne akceptovateľné. Keďže sťažovateľ k svojej ústavnej sťažnosti nepriložil kópiu dovolania, ústavný súd pri posúdení ústavnej udržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu (v tejto časti) vychádzal z rekapitulácie dovolacích dôvodov tak, ako ich opísal najvyšší súd. Ústavný súd v tejto súvislosti dopĺňa, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ani netvrdí, že by tento dovolací dôvod dostatočne vymedzil formulovaním právnych otázok, ktoré odvolací súd mal nesprávne právne posúdiť a od ktorých bolo závislé rozhodnutie odvolacieho súdu. Sťažovateľ len tvrdil, že absolútnu neplatnosť výpovede a s ňou súvisiace ukončenie nájmu mal súd vyhodnotiť *ex offio*, k čomu napokon aj došlo v rámci vyhodnotenia jeho uplatnených námietok pri uplatnenom dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP.

10. Ústavný súd tak dospel k záveru, že neexistuje relevantný súvis medzi namietaným právom sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie na jednej strane a napadnutým uznesením dovolacieho súdu na strane druhej. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa preto v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

11. Odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu zároveň z podstaty veci bráni vyhovneniu návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti rozsudku okresného súdu v časti výrokov 4, 5 a 6. Ústavný súd nad rámec dodáva, že sťažovateľ tento návrh ani neodôvodnil tak, ako to predpokladá § 129 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu